

KAPITAL NYT

FINANSRÅDETS NYHEDSBREV NR. 6 · SEPTEMBER 2009

INDHOLD

- 1 Renteændringer på mail og sms
- 2 Frivillige bankrådgivere hjælper udsatte borgere
- 3 Leder: International regulering, tak
- 4 Behov for at tænke langsigtet
- 5 Afgift på aktieomsætning giver ingen mening
- 5 Låneefterspørgsel på stabilt niveau
- 6 Lavere rentemarginal for virksomheder
Færre netbankindbrud
- 7 Hvordan et helt banksystem gik ned - fortællingen om Island
- 8 Danmarks bedste nye bankrådgivere
En finanskarriere er stadig attraktiv
Uddannelse før teknologi

Renteændringer på mail og sms

AF KONTORCHEF JEANNE BLYT, FINANSRÅDET

Det er ikke længere nødvendigt at holde avis eller være netbankkunde for at holde sig opdateret med bankernes renteændringer. En ny aftale mellem Finansrådet, Forbrugerrådet og Finanstilsynet betyder, at kunderne nu kan få bankens renteændringer sendt på sms, i en mail eller i et brev.

Fra 1. oktober 2009 vil alle kunder i banker, der ikke har netbank, få mulighed for at tilmelde sig en ordning, hvorefter de kan få direkte besked om, at deres bank har foretaget en renteændring på deres lån. Er man netbankkunde, får man automatisk oplysningen. Det skønnes, at ca. 60 pct. af kunderne har netbank. Med den nye aftale får kunderne mulighed for bedre at følge eventuelle renteudsving på deres lån. Dette er specielt vigtigt i perioder med mange renteændringer, da dette kan betyde, at et låns løbetid forlænges som følge af øgede renter.

Finansrådet og Forbrugerrådet har i samarbejde med Finanstilsynet indgået en aftale om information om renteændringer til kunder med variabelt forrentede lån.

Forsættes på side 4. >>

Frivillige bankrådgivere hjælper udsatte borgere

AF MIKAEL WINKLER

En række bankansatte stiller deres kompetencer og til dels deres fritid til rådighed i den frivillige gældsrådgivning, der begynder som forsøgsordning i denne måned. Den frivillige gældsrådgivning skal hjælpe socialt udsatte borgere med gældsproblemer.

I midten af september begynder 36 bankrådgivere som frivillige gældsrådgivere i nyetablerede rådgiverteams hos organisationerne Kristeligt Studenter-Settlement og KFUM's Sociale Arbejde i Danmark. Her skal bankrådgiverne i deres fritid hjælpe socialt udsatte borgere med at få et overblik over deres økonomi og give dem gode råd til, hvordan de kommer ud af deres gældsproblemer. Ideen er, at borgere, som typisk ikke søger hjælp i banken, kan komme ind fra gaden og få gratis, uvildig rådgivning.

Frivillig gældsrådgivning er en forsøgsordning, som blev igangsat af Velfærdsministeriet (nu Indenrigs- og Socialministeriet). Finansrådet støtter ordningen og står for at koordinere rekrutteringen af rådgivere, der gerne vil bruge noget af deres fritid på at hjælpe andre mennesker, som ikke selv kan overskue deres økonomi.

Delvist fritidsarbejde

Finansrådet opfordrede før sommeren sine medlemmer til at rekruttere frivillige blandt deres medarbejdere. Finansrådets anbefaling var, at medlemmerne lader halvdelen af den tid, som medarbejderne bruger på det frivillige arbejde foregå i arbejdstiden, således at den anden halvdel af tiden er i medarbejdernes fritid. Denne model gør det mere attraktivt for medarbejderne at blive frivillige, og for medlemsvirksomhederne kan det betragtes som et personalegode og som en del af bankens CSR-indsats. Det er en anbefaling, som bankerne har taget til sig, og der har generelt været stor opbakning til projektet fra bankernes side.

- Med opbakningen til at få frivillig gældsrådgivning op at stå, går bankerne ind og løfter et medansvar for en gruppe mennesker i vores samfund, som har brug for hjælp med deres økonomi, siger Charlotte Enevoldsen, der er uddannelsespolitisk konsulent i Finansrådet.

Finansrådet er med til at etablere frivillig gældsrådgivning i Danmarks tre største byer. Finansrådet har i første omgang skaffet rådgivere til fire rådgivningssteder i Københavnsområdet, et sted i Odense og to steder i Århus, og der er mulighed for på sigt at udvide til andre byer.

I KFUM's Sociale Arbejde glæder man sig også til at komme i gang.

- Vi er glade for samarbejdet med Finansrådet og overvældede over den store interesse, som banker og sparekasser har vist dette projekt. Vi ved, der er et stort behov for finansiel rådgivning på vores sociale caféer og bosteder, og vi glæder os til at starte tilbuddet op, siger Malene Steen Simonsen, der er projektleder og udviklingskonsulent i KFUM's Sociale Arbejde i Danmark.

Mange om budet

Interessen for at blive frivillig gældsrådgiver har været stor, og der er mange flere rådgivere, der har meldt sig, end der er behov for i første omgang. De rådgivere, som ikke kommer ud som frivillige fra starten, står på venteliste og vil blive tilbudt "en plads", efterhånden som der opstår behov for flere rådgivere. Interessen blandt rådgiverne har været størst i Københavnsområdet.

Rådgiverne fungerer som frivillige, ulønnede privatpersoner og repræsenterer aldrig den bank, de til dagligt arbejder for. Som frivillige gældsrådgivere vil de typisk sidde over for en anden type mennesker end dem, de møder i deres daglige arbejde. Målgruppen for rådgivningen er socialt udsatte borgere med en kombination af lav indkomst, stor gæld

og lavt rådighedsbeløb. Deres økonomiske situation øger ofte risikoen for eksempelvis udsættelse af egen bolig og marginalisering i forhold til arbejdsmarkedet. Derfor er det vigtigt, at de hjælpes på rette vej.

Rådgivere bliver klædt på

Finansrådet arrangerer et introduktionskursus for alle de frivillige. Her bliver de klædt godt på til at arbejde med frivillig gældsrådgivning, som udover at kræve solide færdigheder og erfaringer inden for privatkunderådgivning også kræver stærke kompetencer inden for kommunikation og psykologi.

Forsøgsordningen er finansieret via midler fra satspuljen 2008. Partierne bag satspuljeforliget har afsat 16 millioner kroner over fire år til etablering af frivillig gældsrådgivning, hvor udsatte borgere tilbydes økonomisk rådgivning, hjælpes til et overblik over deres gældsproblemer og motiveres til at reducere deres gæld. Velfærdsministeriet (nu Indenrigs- og Socialministeriet) oprettede derfor i efteråret 2008 en pulje til etablering af frivillig gældsrådgivning. Puljen kunne søges af foreninger og organisationer, som ønskede midler til for eksempel administration og lokaler for at kunne etablere frivillig gældsrådgivning. Kristeligt Studenter-Settlement og KFUM's Sociale Arbejde i Danmark var blandt de organisationer, som modtog midler fra puljen i foråret 2009. **K**

Der er skabt et naturligt behov for at rydde op i den finansielle sektor verden over i kølvandet på finanskrisen.

I Finansrådet anerkender vi, at der kan være behov for ny regulering på flere områder i bestræbelserne på at finde veje til at undgå, at en lignende krise vil ramme os igen. Vi mener imidlertid også, at det er vigtigt at regulere *fremadrettet*. Man kan ikke regulere bagudrettet mod fortidens synder.

INTERNATIONAL REGULERING, TAK

Desuden er det vigtigt, at der så vidt muligt reguleres ens internationalt. Pengestrømmene kender ikke til grænser, og de finansielle markeder er globale. Derfor er det afgørende, at de finansielle virksomheder har den samme platform at agere ud fra.

Heldigvis ser det også ud til at verdens lande, centralbanker og bankforeninger overordnet er enige om at arbejde for ens regulering på tværs af landegrænser. På det nyligt afholdte G20-topmøde var der således fokus på strengere krav til landene for at undgå en ny finanskrisen. Derudover var der enighed om at koordinere indsatsen landene imellem.

Listen over forslag til nye regler fra EU er alenlang. Blandt hovedområderne, hvor EU foreslår nye reguleringer, er:

- > Regnskabsområdet
- > Kapitalområdet
- > Likviditetsområdet
- > Egenkapitalelementer
- > Værdipapirhandelsområdet
- > Corporate Governance
- > Kreditvurderingsinstitutter
- > Krisestyring
- > Tilsynsområdet.

I alt er der mere end 100 tiltag undervejs fra EU, der er inddelt i 25 hovedområder.

Det er klart, at det vil være overordentligt ressourcekrævende for bankerne at implementere nye regelsæt inden for alle disse i forvejen komplekse områder. Derfor opfordrer Finansrådet kraftigt til, at man herhjemme undlader implementering af danske særregler, eller – hvis der skulle være behov for enkelte danske særregler – i det mindste først afventer, hvad der kommer udefra, så vi undgår at danske regler kolliderer med de internationale regler og risikerer at skulle dobbeltimplementere.

KAPITAL NYT

KAPITAL NYT

September 2009 Nr. 6. 5. årgang.

Redaktion og abonnement

Finansrådets Hus
Amaliegade 7, 1256 København K
kapital@finansraadet.dk
Telefon 3370 1000. Fax 3393 0260.

Udgiver

Finansrådet

Redaktionen

Redaktør Mikael Winkler (ansvh.),
miw@finansraadet.dk.
Kommunikationskonsulent
Martin Sejer Lützen,
msl@finansraadet.dk.

Webmaster Helle Jeppesen,
hje@finansraadet.dk.

Layout

Grafisk designer Gitte Blå,
gib@finansraadet.dk

Udgivelse

KAPITAL NYT udkommer ca. 10 gange årligt.

ISSN 1603-9955

>> Forsat fra side 1.

Formålet med aftalen er at sikre udlånskunder bedre information om renteændringer. Aftalen omfatter såvel privatkunder som erhvervskunder.

Alle kunder med netbank orienteres om renteændringer herigennem. Kunder, der ikke har en netbankaftale, kan tilmelde sig en ordning, hvor de inden for de rammer, den enkelte bank tilbyder, kan vælge at blive orienteret via sms, e-mail eller brev.

Gratis service

Det er hensigten, at servicen skal være gratis. Finansrådet har henstillet til bankerne, at der ikke kræves gebyr for orientering via sms eller e-mail. I forhold til kunder, som ønsker et brev, kan bankerne kræve et gebyr, der dækker omkostningerne.

Information om renteændringer har en generel karakter. Det betyder, at orienteringen af kunden indeholder en information om, at renten på udlån er blevet ændret. Meddelelsen indeholder ikke oplysninger om renteændringens konkrete betydning for det enkelte lån. Herefter kan kunden søge information om den konkrete betydning for de udlånsprodukter, kunden har, via kundens netbank, bankens hjemmeside eller via skiltningen i den enkelte bankfilial.

Finansrådet opfordrer derfor alle kunder til at tage kontakt til deres bank, hvis de ikke har netbank, og ønsker at modtage besked om renteændringer.

Bankerne vil fortsat via annoncer i dagspressen orientere om renteændringer. **K**

Behov for at tænke langsigtet

AF KONTORCHEF MORTEN FREDERIKSEN, FINANSRÅDET

Inden for få år risikerer Danmark at stå med en meget reduceret arbejdsstyrke, en forringet konkurrenceevne og en stor offentlig gæld. Hvis velfærdssamfundet ikke skal krakelere, bør de meget lukrative ordninger for arbejdsdygtige revurderes.

Danmark har i forlængelse af finanskrisen oplevet et kraftigt fald i produktionen, og det vil som ventet have store konsekvenser for landets økonomiske tilstand. I den seneste fremskrivning af dansk økonomi forudsiger regeringen et massivt underskud på de offentlige finanser på knap 5 procent af BNP i 2010. Det vil betyde, at Danmark for første gang ikke overholder EU's Stabilitets- og Vækstpagt.

I en tid med økonomisk nedgang og store offentlige underskud kan det være svært at komme igennem med et budskab om, at der er behov for at tænke langsigtet og gennemføre reformer. Men det er helt nødvendigt. Vi risikerer således inden for ganske få år at stå med en meget reduceret arbejdsstyrke, en forringet konkurrenceevne og have opbygget en stor offentlig gæld, hvis ikke der handles nu.

Problemet er, at velfærdssamfundet ikke kan hænge sammen, sådan som tingene er skruet sammen i dag. Finanspolitikken er således ikke holdbar på længere sigt. Dette illustreres tydeligt ved, at hvis der ikke handles, vil det offentlige mangle 14 milliarder kroner hvert år, jf. Arbejdsmarkedskommissionens endelige rapport.

Undgå strudsepolitik

Derfor er det helt centralt, at politikerne ikke fristes af kortsigtede hensyn og fører strudsepolitik. Udfordringerne går ikke væk af sig selv, og jo længere vi venter med de nødvendige reformer, jo hårdere er vi nødt til at sætte ind. I historisk og international sammenhæng har vi i Danmark været gode til at gennemføre de nødvendige tilpasninger af arbejdsmarkedet. Det skal vi fortsat være. Der er der-

for behov for at kigge grundigt i forslagskataloget fra Arbejdsmarkedskommissionen og gennemføre de nødvendige reformer.

Det er for eksempel helt oplagt at se nærmere på de meget lukrative ordninger for de arbejdsdygtige. Arbejdsmarkedskommissionens analyser viser, at det danske dagpengesystem er blandt de aller mest generøse – både når det gælder varighed og niveau. Derfor er det oplagt at skære dagpengeperioden ned og samtidig skabe et sikkerhedsniveau i hårde perioder. Samtidig er danskerne nødt til at blive længere på arbejdsmarkedet, hvorfor det vil være helt naturligt at fjerne efterlønnen – de egentligt nedslidte må hjælpes ad anden vej.

Højere skat udhuler velfærd

Den finanspolitiske holdbarhed kan ikke sikres ved at hæve skatten eller sende regningen videre til næste generation. Allerede i dag betaler danskerne en høj skat, og en øget beskatning vil virke stik imod hensigten. Øget personbeskatning vil mindske incitamentet til at arbejde, og øget virksomhedsbeskatning vil ramme konkurrenceevnen. Begge dele vil udhule fundamentet under velfærdstaten og gøre det svært at sikre de svageste i samfundet på længere sigt.

Derimod vil en skattereform, hvor skatten på den sidste tjente krone reduceres, være en oplagt del af løsningen på de finanspolitiske udfordringer. Den seneste skattereform er således fuldt finansieret krone for krone, men vil samtidig give bedre incitamenter til at arbejde. Det vil øge arbejdsudbuddet og dermed give flere skatteindtægter, hvilket forbedrer de offentlige finanser. Det er således helt forkert at tale om, at den seneste skattereform har udhulet de offentlige finanser. Tværtimod vil reduktionen af de marginale skatter medføre en forbedring af de offentlige finanser på længere sigt og dermed forbedres den finanspolitiske holdbarhed. **K**

Afgift på aktieomsætning giver ingen mening

AF KONTORCHEF HELLE SØBY THYGESEN, FINANSRÅDET

S og SF-forslag skader beskæftigelsen, aktieomsætningen, pensionsopsparerne og aktiekulturen – og modsvarer ikke af nogen fordele

Socialdemokratiets og Socialistisk Folkepartis forslag om at genindføre en aktieomsætningsafgift er både ufornuftigt og ulogisk. Børsmæglerforeningen og Finansrådet tager stærkt afstand fra forslaget.

Et forslag som ikke bliver mere forståeligt af, at det var SR-regeringen, der åbent erkendte aktieomsætningsafgiftens skadelige effekter og fjernede afgiften i 1999.

Der er en række grunde til, at forslaget er dårligt: Først og fremmest vil en aktieomsætningsafgift i sagens natur mindske aktieomsætningen, fordi det bliver dyrere at handle aktierne. Mindre handel indebærer dårligere likviditet, hvilket skader kursdannelsen på aktierne. En dårligere kursdannelse på aktierne øger virksomhedernes finansieringsomkostninger og hæmmer kapitalfremskaffelsen. Altså endnu mere pres på virksomhederne og beskæftigelsen i lighed med konsekvenserne af forslaget om en højere selskabsskat.

Konkurrenceforvridende

Dernæst er de europæiske aktiemarkeder tæt forbundne. En ensidig genindførelse af aktieomsætningsafgiften vil gå imod

udviklingen af integrerede kapitalmarkeder og sætte Danmark på Europakortet som et af de få lande, der har en aktieomsætningsafgift. Tiltaget vil være konkurrenceforvridende for danske borgere og virksomheder. Konsekvensen er, at aktieomsætningen flytter til udlandet.

En væsentlig del af byrden ved en aktieomsætningsafgift vil skulle betales af danske pensionselskaber – og det vil i sidste ende ramme den enkelte pensionsopsparer.

Forslaget strider også imod ønsket om en folkelig aktiekultur. I forvejen beskattes aktionærers aktiegevinster (for frie midler) med 28/43 pct. (2010 satser) – og det er i forvejen højt sammenlignet med andre lande.

Hvad er målet?

Afslutningsvis er S og SF's forventede provenu på 4 milliarder kroner ved en aktieomsætningsafgift på 0,25 procent næppe realistisk – ikke mindst fordi skattegrundlaget vil glide til udlandet, hvor der ikke pålægges aktieomsætningsafgift.

Hvad er mon Socialdemokratiet og Socialistisk Folkepartis egentlige mål med at genindføre en aktieomsætningsafgift, der skader beskæftigelsen, aktieomsætningen, pensionsopsparerne, aktiekulturen – og som i øvrigt ikke giver det ønskede provenu? **K**

Låneefterspørgsel på stabilt niveau

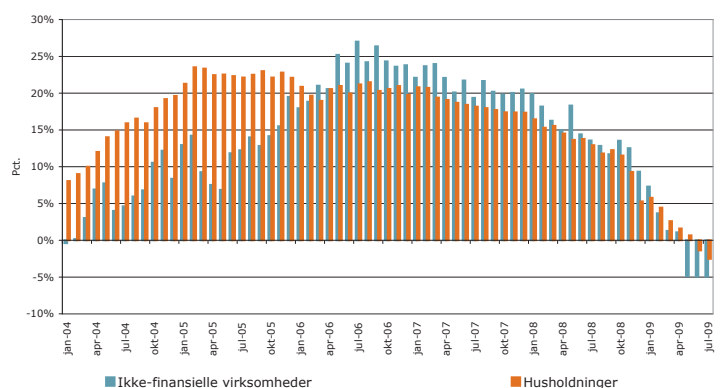
Nye tal fra Nationalbanken viser, at bankernes udlån til de danske virksomheder har ligget på et stabilt uændret niveau de seneste tre måneder, når der tages højde for sæsonudsving.

Virksomhedernes efterspørgsel efter lån i bankerne lader dermed til at have fundet et nyt stabilt leje. I forhold til situationen for et år siden er udlånet til virksomhederne dog faldet med ca. 5 procent, jf. figuren.

De private udlån i bankerne er faldet svagt i juli måned med ca. 700 mio. kr., svarende til godt 0,5 procent, når der korrigeres for sæsonudsving. I forhold til samme måned sidste år er udlånet dermed faldet med 2,5 procent., jf. figuren.

Det faldende udlån til de private skyldes et fald i de såkaldte forbrugerkreditter og anden kredit, mens udlånet til boligformål er uændret i juli måned i forhold til juni. I forhold til sidste år er udlånet til boligformål dog knap 9 mia. kr. højere i år.

Årlig stigningstakt i udlån

Kilde: Nationalbanken og egne beregninger

Tallene fra Nationalbanken afspejler således den udvikling, der har været i det private forbrug det seneste halve år. Generelt har danskerne holdt igen med forbruget, hvilket har reduceret efterspørgsel efter lån i bankerne. Yderligere har udbetalingen af SP-penge mindsket trækket på fx kassekredit. Samlet trækker dette i retning af lavere udlån til private.

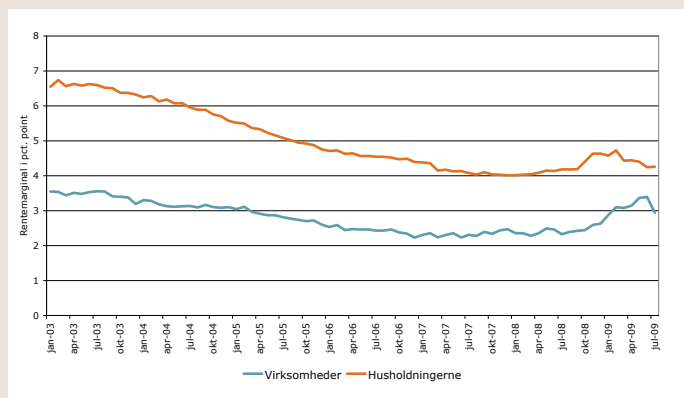
moF

Lavere rentemarginal for virksomheder

De seneste tal fra Nationalbanken viser, at rentemarginalen for virksomheder er faldet betydeligt fra juni til juli, nemlig med et halvt procentpoint. Derimod er rentemarginalen for private steget marginalt med 0,1 procentpoint, men den er fortsat på et lavere niveau end i årets første måneder.

Rentemarginalen angiver forskellen mellem bankernes indlåns- og udlånsrente. Størrelsen på marginalen reflekterer blandt andet det risikobillede, bankerne står over for, og den vil derfor være størst i perioder, hvor økonomien befinder sig i en lavkonjunktur. Marginalen afspejler også de omkostninger, banker har ved at sikre sig funding, og de blev øget markant under den finansielle krise. Det seneste fald i virksomhedernes rentemarginal er dermed et tegn på, at der er ved at ske en positiv vending i økonomien.

Rentemarginal på pengeinstitutternes udlån

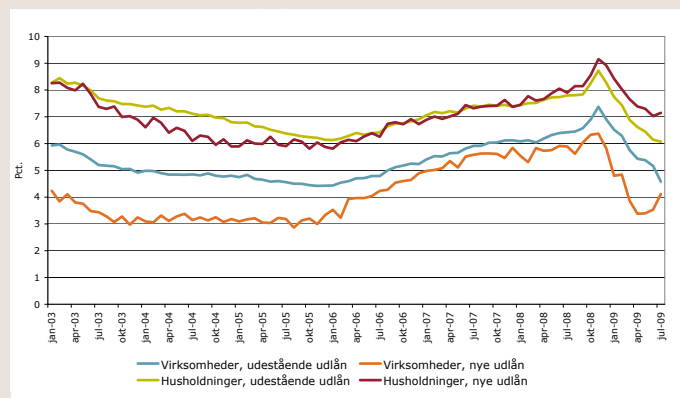
I tråd med udviklingen i rentemarginalen oplever virksomheder, at prisen på eksisterende lån er faldet betydeligt. Udlånsrenten på eksisterende erhvervslån er faldet med 0,6 procentpoint i juli. Faldet modsvares dog af en tilsvarende stigning i renten på nye erhvervslån, men denne lånetype udgør alene 5 procent af den samlede udlåns mængde, når der ses bort fra kreditfaciliteter.

For private er udlånsrenten for eksisterende lån uændret fra juni til juli måned, mens renten på nyudlån er steget marginalt med 0,1 procentpoint.

Samlet set skal man være varsom med at tolke på månedlige ændringer i statistikkerne, men udviklingen i blandt andet rentemarginalen for virksomheder tyder på, at den konjunkturelle afmatning er på retur.

aso

Renter på pengeinstitutternes udlån

Færre netbankindbrud

Antallet af netbankindbrud er faldende. I årets andet kvartal er der således kun indberettet et enkelt tilfælde, hvor det lykkedes IT-kriminelle at slippe af sted med knap 55.000 kr.

Årets første kvartal bød på 31 indbrud og hvis man sammenholder med tredje og fjerde kvartal 2008, er der stadig tale om en faldende tendens. Tredje kvartal 2008 bød således på 56 netbankindbrud, mens der var 34 indbrud i fjerde kvartal.

I alt blev der i 2008 stjålet for 6,5 mio. kr. fra danske netbankkonti. I første halvår af 2009 er tallet lidt over 4 mio. kr. Det proportionalt høje beløb allerede i årets første halvdel kan henføres til et enkeltstående indbrud i en virksomhed. En meget stor del af det samlede beløb for 1. halvdel 2009 blev stjålet ved dette ene indbrud.

Over 3,5 millioner danskere ordner deres banksager på nettet, og set i det lys finder Finansrådet, at det er en forsvindende

lille andel, der bliver ramt af netbankindbrud. Hvis det alligevel skulle ske, er det vigtigt at være opmærksom på, at bankerne dækker tabet for privatkunder.

dri

Antal netbankindbrud

	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	4. kvartal	I alt
2007	30	7	12	29	78
2008	15	25	56	34	130
2009	31	1			

Hvordan et helt banksystem gik ned - fortællingen om Island

AF KONTORCHEF NIELS STORM STENBÆK

Den internationale finansielle krise har formentlig ramt Island hårdest af alle. Fra at være en af de økonomier, hvor banksektoren udgjorde den største andel af den samlede økonomi så sent som sidste år, er landets største banker nu overtaget af staten. Men hvordan kunne det gå så galt?

De tre største islandske banker, Kaupthing, Glitnir og Landsbanki, ekspanderede kraftigt fra starten af dette årti. I 2003 udgjorde bankernes aktiver under 2 procent af Islands BNP, mens andelen efter 1. kvartal 2008 var over 11 pct. Særligt kendetegnede for de islandske banker var en kraftig eksponering mod udenlandske aktiviteter. Næsten 60 procent af indtjening og udlån kunne således henføres til off-shore forbindelser. Særligt udenlandske internetkonti udgjorde en stor del af balancen.

Da investeringsbanken Lehman Brothers kollapsede i september 2008, gik det stærkt. Lehman var Glitnirs primære kreditgiver, og det islandske finanstilsyn måtte derfor overtage Glitnir. Udlandet mistede derpå tilliden til hele det islandske banksystem.

Indlånskonti tømt på en uge

De islandske banker ekspanderede i høj grad via finansiering fra udlandet, men denne kanal var nu nærmest lukket. Samtidig krympede bankernes indlånskonti, fordi de udenlandske investorer og opsparende trak deres penge ud. Primært trak englændere penge ud af deres internet-indlånskonti i Landsbanki's IceSave. Netop IceSave havde på grund af løfter om særdeles høje renter tiltrukket over 320.000 britiske og hollandske opsparende. Men opsparende mistede deres indskud i forbindelse med det økonomiske sammenbrud. Landsbanki måtte lukke fire dage senere, og et nyt „run“ startede på Kaunthing Edge, der også håndterede mange internet-indlånskonti.

Alt dette skete inden for blot en uge i starten af oktober 2008.

Erfaringer og hvad nu?

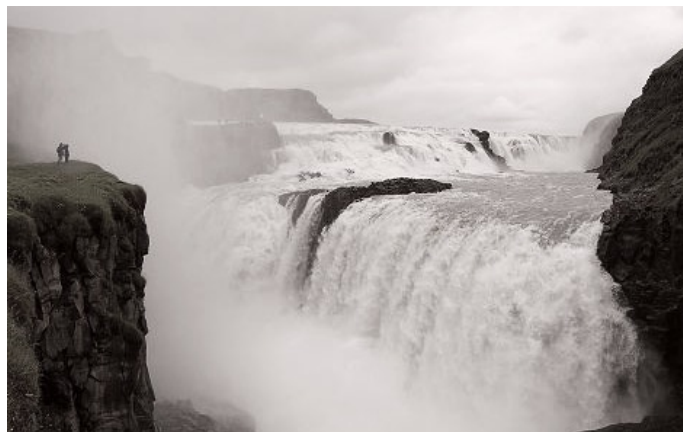
Island var et lille land med store banker. Den islandske nationalbank var slet ikke gearet til at bakke op om banksektorens kraftige ekspansion. Mens bankernes egenkapital blev 30-doblet på ti år, blev nationalbankens egenkapital kun tredoblet. Bankerne havde rigeligt med likviditet og aktiver i islandske kroner, men kun lidt udenlandsk valuta.

Med andre ord havde nationalbanken slet ikke reserver til at støtte op om den islandske krone. Fraværet af en „lender of last resort“ viste sig at være et alvorligt problem, da den islandske valuta nærmest kom i frit fald i oktober måned ovenpå bankovertagelserne.

Island kom til at betale prisen ved at have en „svag“ international valuta og være en lille åben økonomi. Den internationale kapital og de investeringer, der hidtil havde strømmet ind, strømmede nu ud af Island. Samtidig havde Island aldrig før haft en finansiell krise og havde således ikke erfaring med håndteringen.

Konsekvenserne for islændingene blev mærkbare. Huspriserne er styrtdykket 32 procent på halvandet år, og arbejdsløsheden er nu over 10 procent.

Det internationale samfund skred ind senere i 2008. Den Internationale Valutafond (IMF) bevilligede 5,1 mia. amerikanske

skede dollars til den islandske stat over de næste tre år, ligesom de skandinaviske lande lavede en hjælpepakke. Pakkerne skal mindske det kraftige statsunderskud, rekapitalisere de tre store banker (så de kan afnationaliseres igen) og give midler til den islandske nationalbank, særligt med henblik på at styrke valuta-reserven.

Der er ligeledes indført en streng kapitalkontrol, så udenlandske investorer kun kan trække renteindtægter ud. Eksport af varer og tjenester er dog tilladt, men et eventuelt overskud skal deponeres i Island. Sammen med en meget høj rente og overskud på handelsbalancen skal disse initiativer være med til at stabilisere den islandske krone.

Samtidig har Island med et lille flertal i parlamentet besluttet sig for at søge om medlemskab i EU - særligt med henblik på at indføre euroen i Island. Ansøgningen vil formentlig blive mødt med større velvilje i EU, efter at det islandske parlament har vedtaget at tilbagebetale 26 milliarder kroner over 15 år, som udenlandske investorer har tabt i forbindelse med kollapsede i Landsbanki's IceSave. **K**

Danmarks bedste nye bankrådgivere

Finansrådet har netop uddelt priser til fem bankansatte, der har opnået landets højeste gennemsnit på hver deres finansielle uddannelse. De fem prismodtagere får hver en check på 5.000 kroner for deres flotte resultater, der består af 10- og 12-taller på stribe. De passer dermed fint ind i kategorien "Danmarks bedste nye bankrådgivere".

Finansrådet uddelte priser for fire uddannelser, mens prisen for bedste finanselev uddeles i fællesskab med Finansrådet, Realkreditrådet og Forsikring & Pension. De fem prismodtagere er valgt på baggrund af deres afsluttende opgave og de øvrige karakterer, de har opnået under uddannelsen.

Tre af prismodtagerne er ansat i Jyske Bank, og derfor blev tre priser overrakt af Finansrådets uddannelseschef Peter Frederiksen på Jyske Banks kursusejendom Gl. Skovridergaard ved Silkeborg.

- Det er en rigtig flot personlig indsats, vi her fejrer. Vi lægger stor vægt på, at medarbejderne udvikler sig og bliver dygtigere. Dermed matcher de udviklingen i samfundet. Det bliver mere og mere komplekst at rådgive kunderne, fordi kunderne tilegner sig stadig mere viden, sagde Jyske Banks HR-direktør Knud Nørbo ved prisoverrækkelsen.

De fem prismodtagere:

- > HD 2. del i Finansiell Rådgivning: Esben Herold Lange, 28, år, erhvervsrådgiver i Jyske Bank i Skive.
- > Finansøkonomuddannelsen: Elly Sandahl Østerbøg, 26 år, trainee i Jyske Bank i Århus.
- > Akademiuddannelsen i Finansiell Rådgivning: Tina Risbjerg Christensen, 25 år, rådgiver i Vorbasse-Hejnsvig Sparekasse i Billund.
- > Finansuddannelsen: Anton Holmegaard, 22 år, finanselev i Jyske Bank i Nyborg.
- > FlexFinans®: Dorthe Andersen, 38 år, kunderådgiver i Sydbank i Hornslyd.

msl

Fra venstre: Anton Holmegaard, Finansrådets uddannelseschef Peter Frederiksen, Elly Sandahl Østerbøg og Esben Herold Lange.

En finanskarriere er stadig attraktiv

På trods af finanskrisen og negativ medieomtale anser de unge stadig en karriere i den finansielle sektor som attraktiv. Antallet af nye studerende på finansøkonom-uddannelsen og professionsbachelor i finans er samlet set det største nogensinde. Ikke færre end 1304 personer har søgt ind på de to uddannelser via den koordinerede tilmelding, KOT. Det er næsten 100 studerende flere end sidste års gamle rekord på 1211 studerende.

Fremgangen for de to fuldtidsuddannelser hænger til dels sammen med en halvering af antallet af finanselever i bankerne fra 2008 til 2009. Således er der i 2009 blevet ansat i alt 277 finanselever mod 615 i 2008. Bankerne har reduceret antallet af finanselever for at erstatte dem med finansøkonomere, men også den nuværende konjunktursituation har betydning.

Akademiuddannelsen, der ligesom elevuddannelsen kombinerer uddannelse med ansættelse i banken, er fortsat populær. Med 2613 tilmeldte er optaget på niveau med 2007, men dog en nedgang på ca. 11 procent fra rekorden i 2008.

cbc

Uddannelse før teknologi

I forbindelse med regeringens finanslovsforslag ser Finansrådet positivt på regeringens fortsatte satsning på forskning og udvikling som en vej ud af krisen. Men Finansrådet er uenig i prioriteringen af midlerne i Globaliseringspuljen.

- Satsningen på 1 mio. kr. til nye højteknologiske laboratorier er ensidig og en markant skævvridning af det danske forskningslandskab. Til sammenligning afsættes der kun 100 mio. kr. årligt til at løfte det lave uddannelsesstatameter på de samfundsvidenskabelige universitetsuddannelser. Det beløb er mindre, end regeringen foreslår at anvende på at nedrive bygninger i udkantsområder i 2010, siger Knud Henning Andersen, underdirektør i Finansrådet.

Finansrådet opfordrer derfor partierne i Globaliseringsforligskredsen til at prioritere uddannelse markant højere, både ved at løfte det lave statameter med 550 mio. kr. om året (en stigning på 25 procent) og ved at satse på at udvikle de professionsrettede videregående uddannelser.

- Det er nu, investeringerne i fremtidens arbejdskraft og vækst skal i gang. Derfor bør politikerne prioritere midler til videncentre på professionshøjskoler og erhvervsakademier, siger Knud Henning Andersen.

cmi